

afdeling: directie
datum: 2 augustus 1999
referentie: HV/rh/99.1713
betreft: Jokos



De heer M. Staal
Moshav Netaim
76870 Israël

Archief Philip Staal

Geachte heer Staal,

Uw brief inzake Jokos-claims heb ik via het Centraal Meldpunt Joodse Oorlogsclaims ontvangen. Het spijt mij dat u zo lang op antwoord hebt moeten wachten. Door de onthullingen in de laatste tijd is een stroom van verzoeken op ons afgekomen, waardoor bepaalde zaken - waaronder de beantwoording van uw schrijven - te lang is blijven liggen.

Het gaat in feite om twee zaken: de immateriële en de materiële schadevergoeding die vanuit Duitsland aan oorlogsvervolgden in Nederland is verstrekt.

De Westduitse regering heeft in 1960 voor immateriële schadevergoeding aan oorlogsvervolgden op grond van ras, geloof of levensovertuiging een bedrag van DM 125.000.000 ter beschikking gesteld aan de Nederlandse regering; de Nederlandse regering moest dat bedrag verdelen. Dit bedrag is verdeeld onder Joden, zigeuners, Jehova Getuigen, en onder illegale werkers die langer dan drie maanden gevangen hadden gezeten. Joden, zigeuners en Jehova Getuigen kregen gezamenlijk 55%, waarvan het grootste deel naar joodse oorlogsvervolgden ging. Een door de Nederlandse regering ingestelde commissie onder voorzitterschap van oud-premier Drees heeft een puntenstelsel ontwikkeld. Vervolgde joden kregen een bepaald aantal punten toegewezen: voor het dragen van een ster, verlies door een minderjarige van een ouder, gevangenschap in een concentratiekamp enzovoort. Op basis van die puntenverdeling is het totale bedrag verdeeld. Er is geen pot meer waaruit een soort nabetaling zou kunnen worden gedaan. Dit was een zaak tussen twee regeringen: de Nederlandse en de Westduitse. De Stichting Joods Maatschappelijk Werk stond daarbuiten. Wij beschikken ook niet over het zogenoemde Cadsu-II-archief. Dit archief ligt op het Ministerie van Financiën. Ik kan niet nagaan of u in aanmerking kwam voor deze zogenoemde Cadsu-II uitkeringen en of voor u een aanvraag is ingediend. Mocht u daarover verdere informatie wensen, dan kunt u schrijven naar het Ministerie van Financiën:

Ministerie van Financiën
Afdeling Algemene Secretarie
Postbus 20201
2500 EE Den Haag.

*Stichting Joods
Maatschappelijk Werk*

De Jairesestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam
Telefoon 020-6730629
Telefax 020-6643971
E-mail jmw@joods.nl
<http://www.joods.nl/jmw>

In de jaren '50 heeft de Westduitse regering een regeling getroffen om voor de tijdens de oorlog geroofde goederen een schadevergoeding te geven: de materiële schadevergoeding. Het ging daarbij voornamelijk om inboedels die door Duitse instanties zijn geroofd en naar Duitsland zijn vervoerd. Voor elke toegewezen claim voor materiële schadevergoeding is een dossier aangelegd. Dit zogenoemde Jokos-archief - dat tien-duizenden van deze dossiers omvat - staat onder ons beheer.

U vraagt in het formulier naar informatie over een mogelijke schade-uitkering op basis van Jokos voor uw ouders Isaac Staal en Anna Nathan, uw grootouders Mozes Simon Staal en Rosalie Trijtel en Philip Nathan en Judic Witteboon, uw overgrootvader Isaac Trijtel en uw oom en tante Louis Staal en Johanna van Tijn.

In het Jokos-archief ligt, onder nummer 10773, een dossier op naam van uw vader Isaac Staal, geboren te Amsterdam op 5 december 1909. Uw moeder, Anna Nathan, ook genaamd Cohen, is geboren in Amsterdam op 21 november 1913. Uw ouders woonden aan de Plantage Muidergracht 87 huis in Amsterdam. Op dat adres is de huisraad geroofd (gepulst). De claim wegens materiële oorlogsschade werd ingediend door de S.A. Rudelsheim-Stichting te Amsterdam op 10 februari 1958, als uw voogd.

Uit de verklaring van erfrecht, opgesteld op 11 september 1959, door M. West, notaris te Amsterdam, blijkt dat uw ouders op 11 juni 1943 in Sobibor om het leven zijn gebracht.

Als erfgenamen werden hun kinderen erkend:

1. Marcel Staal, dus uzelf, voor de ene helft en
2. Philip Staal voor de andere helft.

In het dossier ligt een stuk van 12 januari 1961, waaruit blijkt dat u Philip Vos en Karel Schipmolder, beiden van beroep accountant, gemachtigd heeft om de claim af te wikkelen en de gelden uit deze claim in ontvangst te nemen. Philip Vos heeft op 6 juni 1961 de S.A. Rudelsheim-Stichting hiervoor gemachtigd.

De waarde van de huisraad naar de prijzen van 9 mei 1940 werd vastgesteld op f 2891,00. Opgeteld werd een bedrag van f 50,00 voor bedrijfsuitrusting, namelijk twee naaimachines. De uiteindelijke waardebeoordeling bedroeg derhalve f 2.941,00. Omgerekend naar na-oorlogse prijzen kwam dit uit op DM 8.940,64. Na 1945 is door de Nederlandse overheid via de Schade-Enquête Commissie uitgekeerd een bedrag van f 5090,00 of DM 4.482,86. Deze vergoeding werd afgetrokken, zodat resteerde een bedrag van afgerond DM 4.458,00. Omgerekend in guldens kwam dit neer op f 4.025,57. Aan inhoudingen, administratie- en zegelkosten werd afgetrokken een bedrag van f 163,32 zodat een bedrag van f 3.862,25 overbleef.

In het dossier ligt een door de S.A. Rudelsheim-Stichting op 25 mei 1961 getekende akte van cessie. In deze akte erkent het Algemeen Onderling Waarborg Genootschap "Renovatum" dat er een zogenoemde Pulsschade is geleden tot een bedrag van f 5.000,00, waarop door Renovatum in termijnen een bedrag van f 2.480,00 werd uitgekeerd, onder voorwaarde dat bij uitkering van een Jokos-schadeuitkering van dat schadebedrag een bedrag van f 768,73 aan Renovatum zou worden gerestitueerd. Op 4 juli 1961 werd een bedrag van f 768,73 gestort op de rekening van Renovatum bij de Kas-Associatie. Verder werd op 4 juli 1961 een bedrag gestort van f 3.093,52 op rekening nummer 24720 van Le Ezrath Ha-Jeled, vermogensbeheer voogdij kinderen, bij De Twentsche Bank te Amsterdam inzake de erven I. Staal.

In het Jokos-archief ligt, onder nummer 10774, een dossier op naam van uw grootvader Mozes Simon Staal, geboren in Amsterdam op 9 september 1881. Uw grootmoeder Rosalie Trijtel is geboren in Amsterdam op 2 juli 1881. De claim wegens materiële oorlogsschade werd ingediend door de S.A. Rudelsheimstichting op 10 februari 1958, als uw voogd. Uw grootouders woonden in de 2e Boerhaavestraat 59' in Amsterdam. Op dat adres is de huisraad geroofd (gepulst).

Volgens de verklaring van erfrecht, opgesteld op 11 september 1959 door M. West, notaris te Amsterdam, is uw grootvader op 30 september 1942 in Auschwitz om het leven gebracht en uw grootmoeder op 9 april 1943 in Sobibor.

Als erfgenamen werden hun kleinkinderen erkend:

1. Marcel Staal, dus uzelf, voor de ene helft en
2. Philip Staal voor de andere helft.

De waarde van de huisraad naar de prijzen van 9 mei 1940 werd vastgesteld op f 1.500,00. Omgerekend naar na-oorlogse prijzen kwam dit uit op DM 4.560,00. Na 1945 is door de Nederlandse overheid via de Schade-Enquête Commissie uitgekeerd een bedrag van f 1.500,00 of DM 1.321,08. Deze vergoeding werd afgetrokken, zodat resteerde een bedrag van afgerond DM 3.239,00. Omgerekend in gulden kwam dit neer op f 2.924,82. Aan inhoudingen, administratie- en zegelkosten werd afgetrokken een bedrag van f 119,28 zodat een bedrag van f 2.805,54 overbleef.

Op 29 september 1960 werd dit bedrag gestort op rekening 27972 bij De Twentsche Bank te Amsterdam ten behoeve van M. Staal, Johannes Vermeerstraat 24 Amsterdam (het adres van de joodse voogdijsstichting Le-Ezrath Ha-Jeled) inzake erven M.S. Staal.

In het Jokos-archief ligt, onder nummer 10775, een dossier op naam van uw grootvader Philip Nathan (ook wel genaamd Cohen), geboren in Amsterdam op 24 januari 1891. Uw grootmoeder, Judic Witteboon, is geboren in Amsterdam op 9 oktober 1893. De claim wegens materiële oorlogsschade werd ingediend door de S.A. Rudelsheim-Stichting op 10 februari 1958 als uw voogd. Uw grootouders woonden in de Van Woustraat 108' in Amsterdam. Op dit adres is de huisraad geroofd (gepulst)

Uit de verklaring van erfrecht, opgesteld op 22 september 1959 door J. van Hasselt, notaris te Amsterdam, blijkt dat uw grootvader op 5 oktober 1942 in Auschwitz om het leven is gebracht en uw grootmoeder op 5 maart 1943 in Sobibor.

Als erfgenamen werden hun kleinkinderen erkend:

1. Marcel Staal, dus uzelf, voor de ene helft en
2. Philip Staal voor de andere helft.

De waarde van de huisraad naar de prijzen van 9 mei 1940 werd vastgesteld op f 1.940,00. Omgerekend naar na-oorlogse prijzen kwam dit uit op DM 5.897,60. Na 1945 is door de Nederlandse overheid via de Schade-Enquête Commissie uitgekeerd een bedrag van f 1.940,00 of DM 1.708,60. Deze vergoeding werd afgetrokken, zodat resteerde een bedrag van afgerond DM 4.189,00. Omgerekend in gulden kwam dit neer op f 3.782,67. Aan inhoudingen, administratie- en zegelkosten werd afgetrokken een bedrag van f 153,60 zodat een bedrag van f 3.629,07 overbleef.

Op 29 september 1960 werd dit bedrag gestort op rekening 27972 bij De Twentsche Bank te Amsterdam ten behoeve van M. Staal Johannes Vermeerstraat 24 Amsterdam (het adres van de joodse voogdijsstichting Le-Ezrath Ha-Jeled) inzake erven Ph. Nathan.

In het Jokos-archief ligt, onder nummer 20668, een dossier op naam van uw overgrootmoeder Debora Trijtel-Ketellapper, geboren in Amsterdam op 1 januari 1891. Uw overgrootvader, Isaak Trijtel, is geboren in Amsterdam op 1 september 1887. Zij waren beiden in eerste echt en in algehele gemeenschap van goederen gehuwd. De claim wegens materiële oorlogsschade werd ingediend door Sophia Francisca Zetter op 31 maart 1958. Uw overgrootouders woonden in de Vrolijkstraat 256 in Amsterdam. Op dat adres is de huisraad geroofd (gepulst).

Uit vier verklaringen van erfrecht, opgesteld op 22 november 1960, 23 mei 1962, 25 april 1963 en 31 maart 1969 door J. Schaap, notaris te Amsterdam, blijkt dat uw grootouders op 30 april 1943 in Sobibor om het leven zijn gebracht. Als erfgenamen werden 73 personen erkend. Uw naam wordt genoemd voor 9216/36864 gedeelte. In het dossier ligt een stuk, waaruit blijkt dat de notaris beschikte over alle benodigde volmachten.

De waarde van de huisraad naar de prijzen van 9 mei 1940 werd vastgesteld op f 1.806,00. Omgerekend naar na-oorlogse prijzen kwam dit uit op afgerond DM 5.490,00 of in guldens f 4.942,62. Aan inhoudingen, administratie- en zegelkosten werd afgetrokken een bedrag van f 214,14 zodat een bedrag van f 4.728,48 overbleef. Op 7 november 1961, 17 juli 1962, 12 juli 1963 en 2 mei 1969 werden bedragen van respectievelijk f 3.078,15, f 147,26, f 1.208,24 en f 294,83 overgemaakt op de rekening van notaris J. Schaap bij de Nederlandse Middenstands Bank te Amsterdam ten gunste van de erven van het echtpaar Trijtel-Ketellapper. Na aftrek van zijn honorarium en kosten diende de notaris deze bedragen met de erfgenamen te verrekenen. Wij beschikken niet over de afrekening van de notaris.

Voorts vraagt u om informatie over een mogelijke schade-uitkering op basis van Jokos voor uw oom en tante Louis Staal en Johanna van Tijn.

In het archief hebben wij geen dossier kunnen vinden op naam van uw oom en tante. Als adres voor uw oom en tante geeft u op Van Woustraat 239' in Amsterdam. Ik heb ook laten zoeken op het door u vermelde adres. Op dit adres woonden Abraham en Sara van Tijn-Godschalk (de ouders van uw tante) en daar werd ook de inboedel van uw oom en tante geroofd. Dossiers werden gesteld op naam van de hoofdbewoner. De inboedel, indien aanwezig, van inwonenden werd gewoonlijk samengevoegd met die van de hoofdbewoner. Dit is ook met de inboedel van uw oom Louis en tante Johanna gebeurd. In het dossier (nr. 12598) op naam van de moeder van uw tante Johanna ligt een stuk, waaruit blijkt dat uw tante Johanna in het huis van haar moeder uitsluitend over haar kleding beschikte en dat die kleding met de inboedel van haar moeder is geroofd.

Ik hoop dat ik u met deze informatie van dienst heb kunnen zijn.

Met vriendelijke groet,


drs H.G. Vuijsje
directeur